

Ställningar och förhållanden i Kråkwinkel

53 E a Br.

National Library
of Sweden

STÄLLNINGAR

och förhållanden i Kråkwinkel

Samtal

Häftet. 1

Sv. Saml.

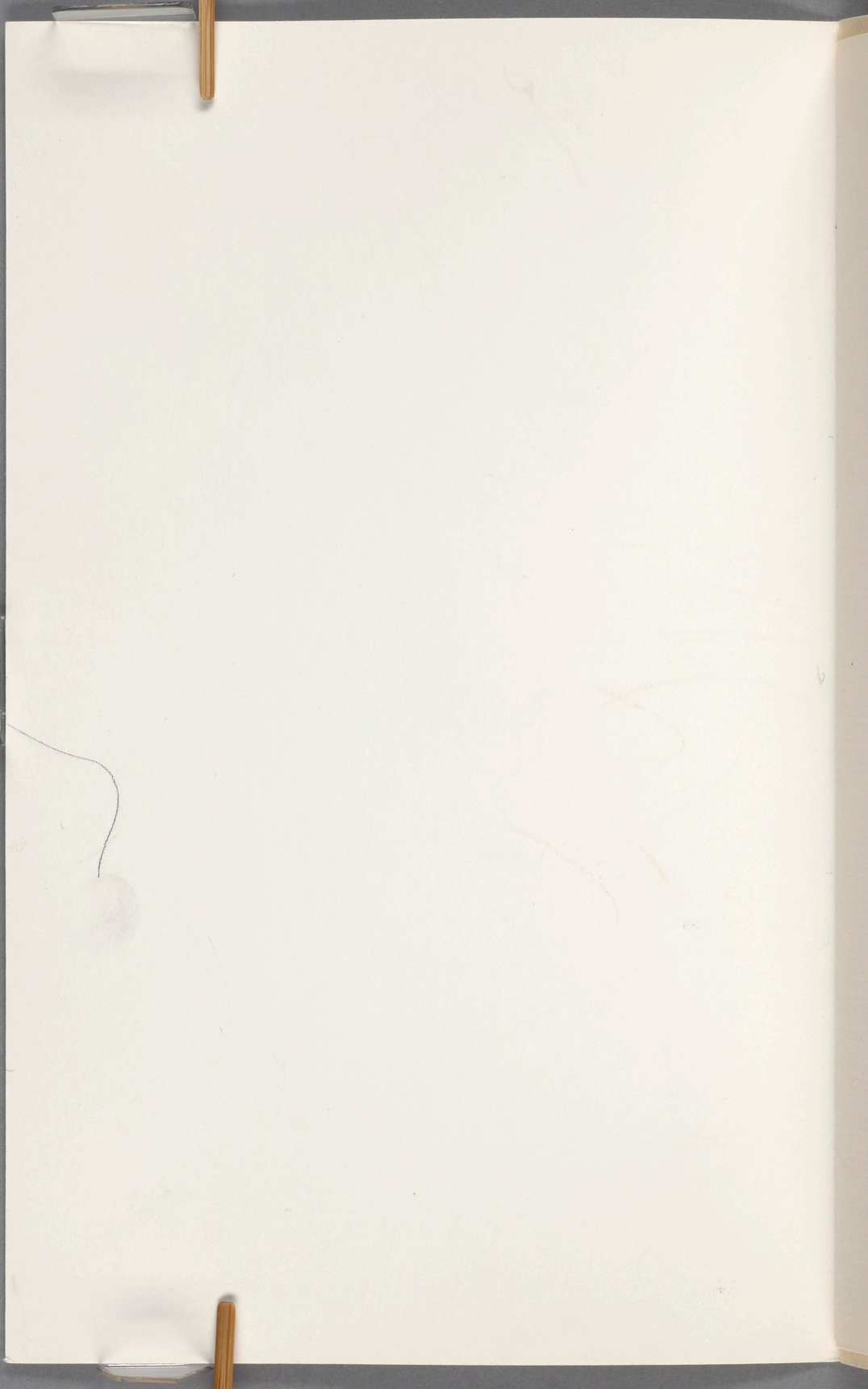
Polit.

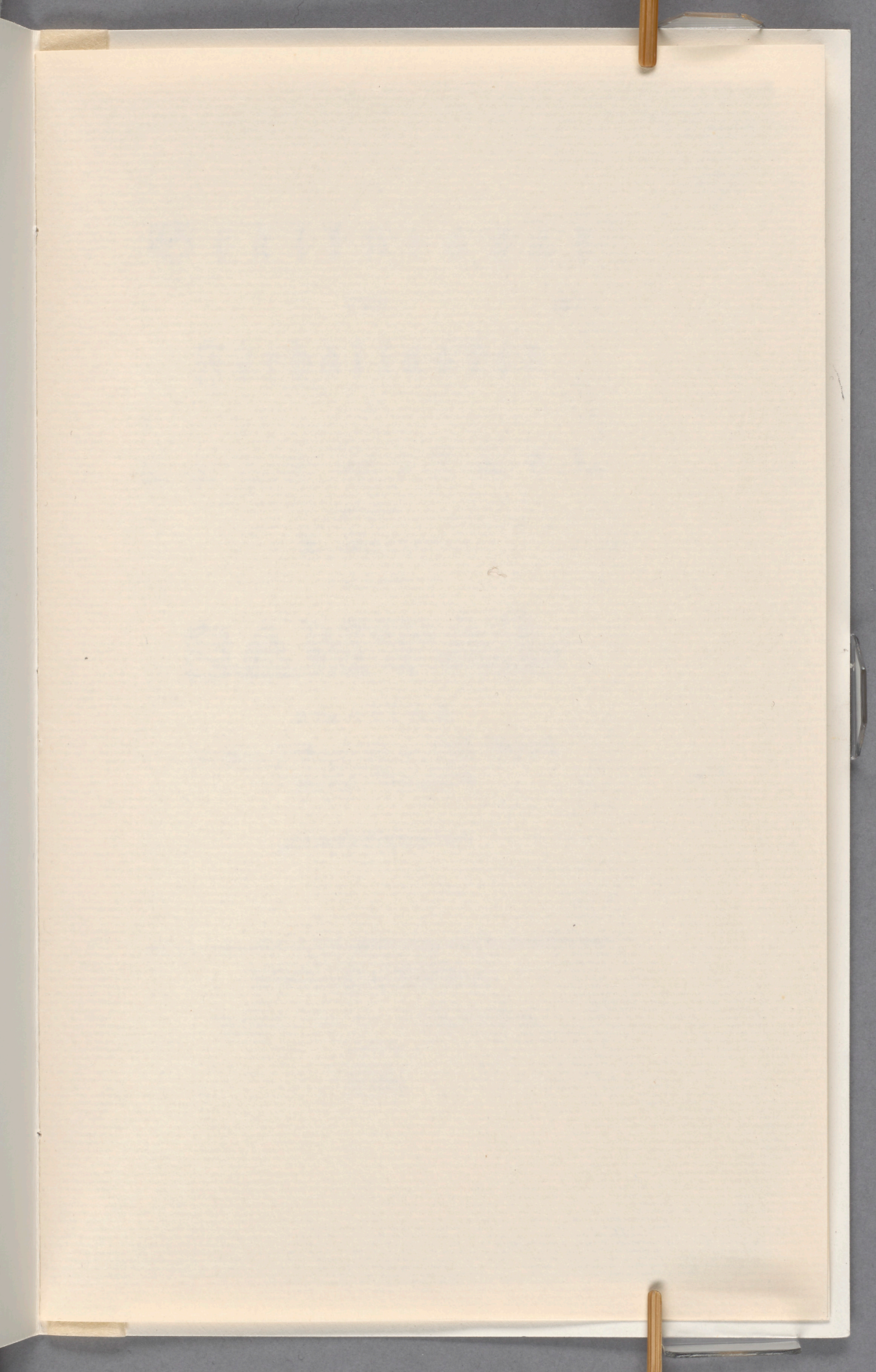
Sv.

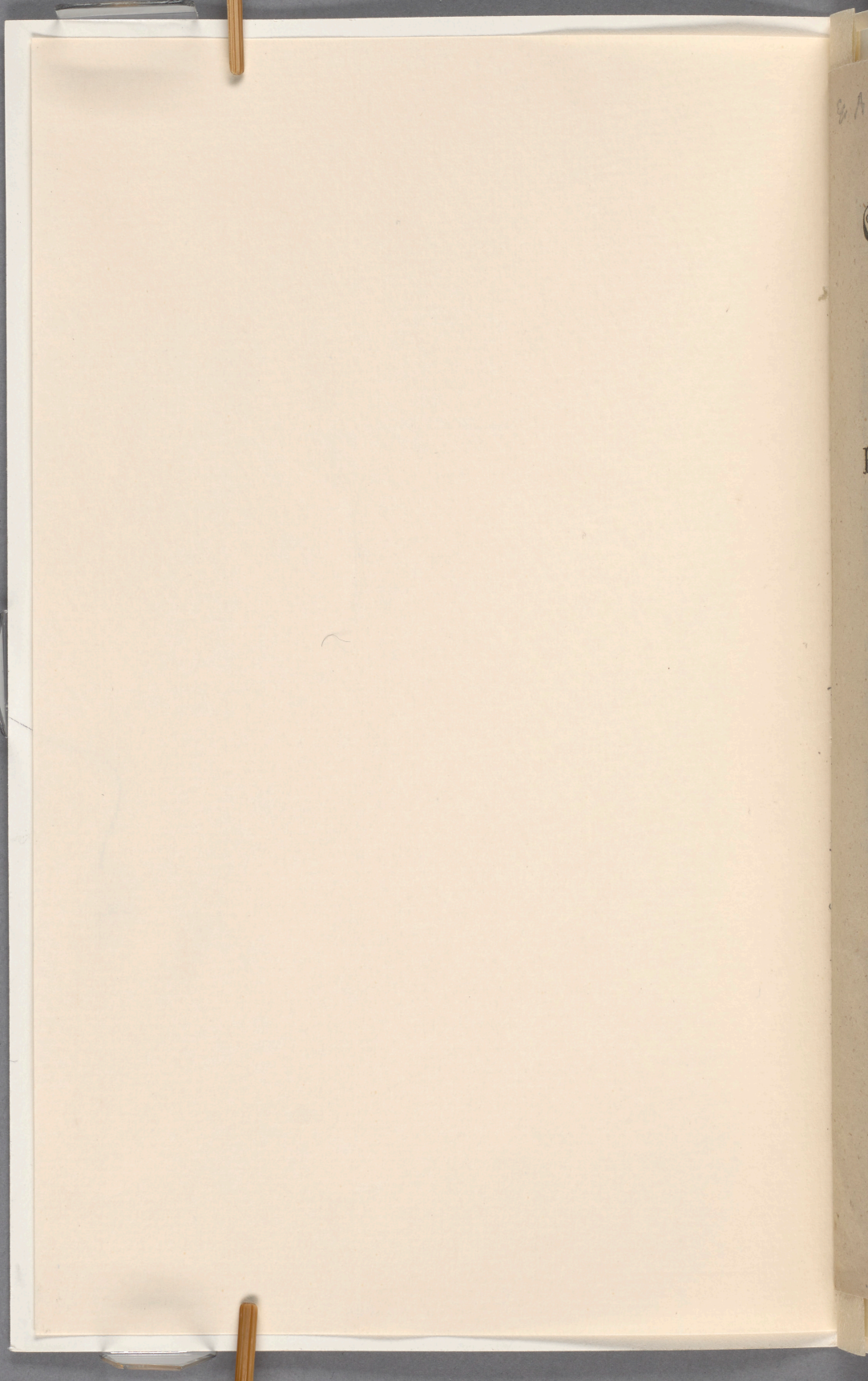
(Br.)

1846

Ex. A

2 A

Volit
81
(10)

Ställningar
och
Förhållanden
I
K R Å K W I N K E L.

I. Häftet.

SAMTAL

emellan
en Svensk Smed och en Ryss Medicin
i Staden Novgorod.

ESKILSTUNA.

TRYCKT HOS P. LARSSON.

1846.

hans från Vilt. P. Larsson

Östlänning

och

Östlänning

I

KRÄKWIKE

H. HALL

SAMTAL

emellan

Anders och en holländsk
i Gården i Stockholm

ESKILSTUNA.

Tryckt hos P. LARSSON

1846

Nedan för kyrkan och kyrkowallen i Rysska staden Novogorod är en Pumpkälla belägen, samt i skuggan af en Pil, en hwiilbänk. En Smed, som hunnit till den, för hwar och en med tungt arbete belastade, efterlångtade fyra ben, nedsatte sig på ena ändan af bänken, hwars andra genast derpå intogs af en annan främsling.

Efter att hafwa en stund siperat hwarandra och sunnit sig kunna till någon del jemföras i rang och wärdighet, börjades dem emellan följande uppbyggliga samtal.

Smeden. Jag är en resande Smedgesfall ifrån Sverige och har nu under Ryssarnes fasta, lefwat i åtta dagar wid salt och bröd, och ämnade nu förbida tiden till det någon skulle insinna sig för att hemta watten, emedan jag deraf är i behof, och några läckrare drycker lära swärligen bestås. Om ni icke illa upptager, skulle jag ta mig friheten fråga hwad som kan föranleda att Eder andedrägt tyckes vara tung och beswärande?

Mednichen. Jag är rätt och slätt en Mednich, men hwad som för närwarande synes göra en sorts likhet i wår belägenhet är att jag likasom Ni just är i behof om

watten till släckande af min törst, oaktadt jag har watten i öfwerflöd, men detta har fått sin plats i bröstet, till följd af sorg och bekymmer.

S m e d e n. Sorg eller glädje kan hos en menniska icke bäras utan meddelande deraf åt någon medmenniska. Har Ni derföre ingen wän i hwars sköte Ni will nedlägga Edra bekymmer, så anförtro dem åt mig utan fruktan, ty fastän jag troligen icke kan verka något till Er fördel, har jag dock self genomgått så många öden och beswärligheter att jag har förmycken respekt för olyckan, att tillåta mig gäckeri dermed eller misbruka dens förtroende, som deraf träffas.

M e d n i c h e n. Wälan min wän! för så will jag hädanester falla Er, fastän wi nu för första gången träffas, jag är ifrån en Stad, som kallas Kräkwinkel, hwarest jag hann så långt, att kunna upparbeta mig till min egen samt hade hustru och barn. —

S m e d e n. Jag förstår ni sörjer Er hustrus och Edra barns borgan ur tiden. Förlusten af maka och barn är wisserligen swår, men tid och arbete som läka alla hjerats sår, måste afwen på Er göra sin goda werkan. Timade Eder hustru och Edra barns död genom någon oförutsedd olycka eller genom wäldsamma åtgärder?

M e d n i c h e n. Ni tar alldeles felt. — Jag måste till min blygd erkänna att, så widd

mig är kunnigt, lefwa både hustru och barn
ännu, men äro ifasullt för mig döda.

Smeden. Ja så! de dwäljas kan-
hända i fångenskap för någon politisk förseel-
se eller dylikt och Ni måhända har räddat
Er genom flykten och ur stånd att lemna
något biträde åt de olyckliga.

Mednichen. Ehuru hjertskakande
sådant wore, hade jag dock icke skäl att bly-
gas öfwer ett sådant förhållande. Saken är
helt och hållet af annorsunda beskaffenhet; jag
will göra en fullständig bif. Jag gifte mig
med en qwinna, som jag innerligt älskade,
men hon lät förföra sig af Borgmästaren i
Kråkwinkel. Wid närmare kannedom om
min olycka afreste jag från hemmet och war
borta i 5 år, och efter min återkomst hade
hon genom Herr Borgmästarens, hvars namn
är von Lufwen, föranstaltande erhållit skiljo-
bref, som förklarade henne fri från det med
mig ingångna äktenskapet samt ensam egare
till vårt gemensamma bo, som hon se-
dan försålde och flyttade till en mindre stad
wid namn Hälla, köpte sig derstädes icke
mindre än 3 fastigheter och utarrenderade min
burskapsrätt i Kråkwinkel. Wid min åter-
komst wille jag äminstone återbekomma min
drygt betalda burskapsrätt, men detta wä-
grades mig, under tillkännagifwande att Borg-
mästaren och Stadens äldste af medömkan
för min fordna hustru och hennes under min
frånvaro framfödda små barn, hade tillåtit hen-
ne nyttja borgarerätten, men om jag ytterligare

wille bestå Magistratens ledamöter en frukost på 24 Kråkwindaler, så kunde jag å nyo erhålla burläse emot än ytterligare 3 Dalers afgift. Efter att hafwa fått urbetala denna dryga summa och med träget arbete förwärfwat mig litet forlag och återwunnit mina gamla kunder, dömdes jag att betala uppfostringshjelp för barn, som jag skulle hafwa sammanafsat med min hustru under det jag war skild från henne på 150 mils afstånd, något som kan gifwa herr Physici anledning till många lärda defusioner, och icke nog härmed, Herr von Lufwen, som är en mäktig man och wetat att klippa sina får lika konstmässigt, som någon Katholik andlig, företog sig sedan att på allt uppräntligt sätt förfölja mig sielf och tubba mina arbetare ifrån mig samt söka göra mig afskydd af mina närmaste. Detta allt är anledningen till min bröstskömma, som understundom ytrar sig uti spottning af så wäl skilt som koagulerad blod.

S m e d e n. Jag kämer en fästningsfånge wid namn von Lufwen, manne Eder Borgmästare von Lufwen kan wara beslagtad med honom?

M e d n i e h e n. Jag kan ej derom ytra mig så noga, men att war Borgmästare Grobianus Långsingreanus von Lufwen allt förwäl för länge sedan gjort sig skyldig att sällskapas med den hederwärda personen af samma namn, om hvars wistelseort Ni behagade nämna.

Smeden. Namnet passar inellertid in på en Spetsbof; men hvad heter Er ertrogna hustru, om jag får lof att fråga?

I det samma ankom en flicka, bärande en kruka och en korg. I den sednare befunnos några små fiskar, som sått till sällskap en ansenlig Ruda. Fremlingarne begärde och erhöilo watten af flickan, som efter att hafwa skötit sin fisk aflägsnade sig derifrån. — Derpå återtoggs samtaleet.

Smeden. Den der Rudan såg så läcker ut att jag deraf hade haft lust blifwa egare, om det låtit sig göra, — jag har en synnerlig smak för denna fiskort, oaktadt den helst lefwet i smutsigt watten.

Mednichen. Ni har sielf påminne om min hustrus både namn och natur, och sålunda fullkomligt swarat på Er egen fråga wid flickans ankomst.

Smeden. Skulle Er hustru möjligen bära namnet Ruda?

Mednichen. Ja så är det och hon gör ock heder åt sitt namn.

Smeden. Den der Herr von Lufwen måtte vara både rik och friskostig, då Er hustru kunnat åtkomma så mycken förmögenhet.

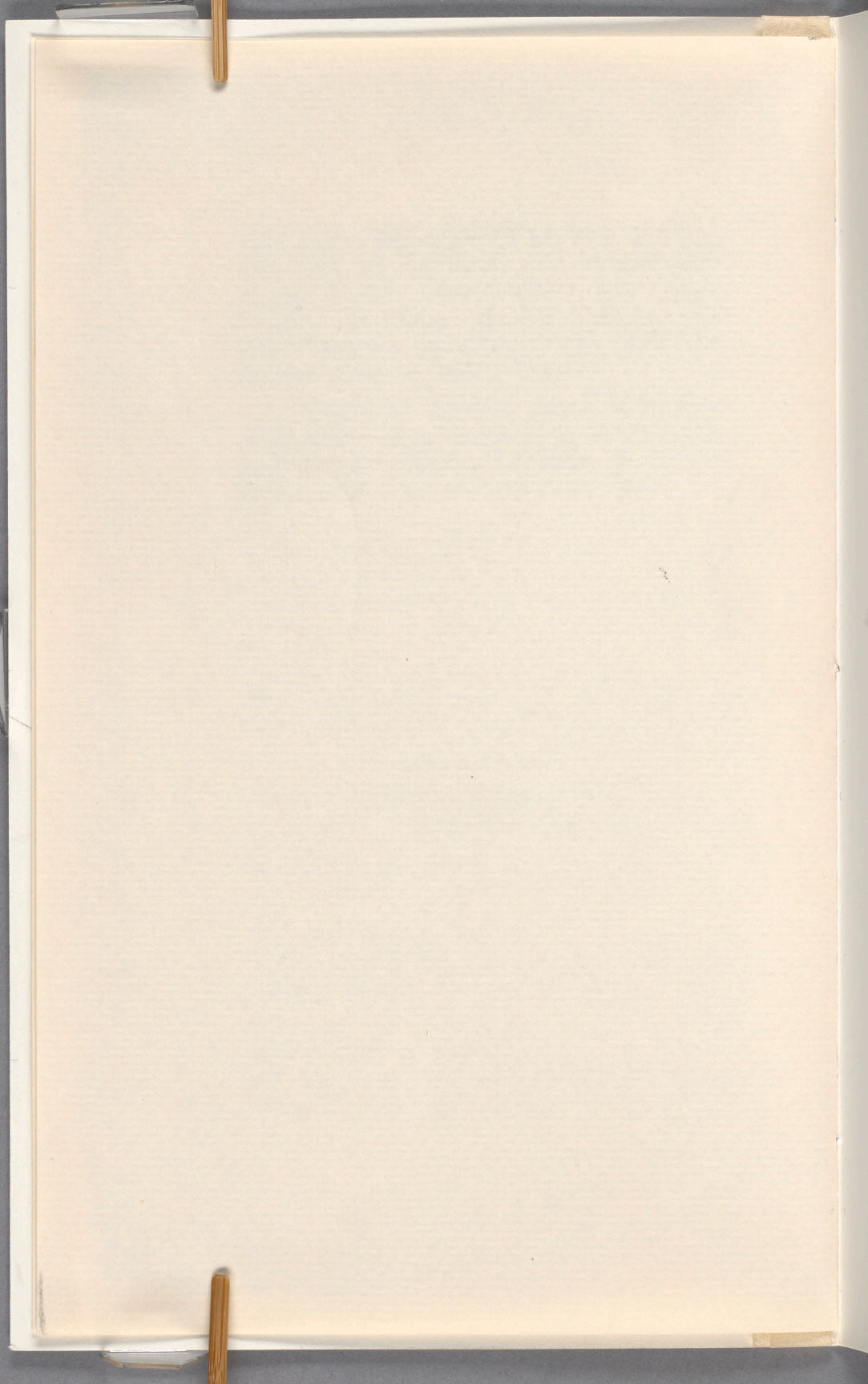
Mednichen. Nog är han i närvarande stund rätt förmögen, men wid sin ankomst till Kråkwinkel, egde han icke ens

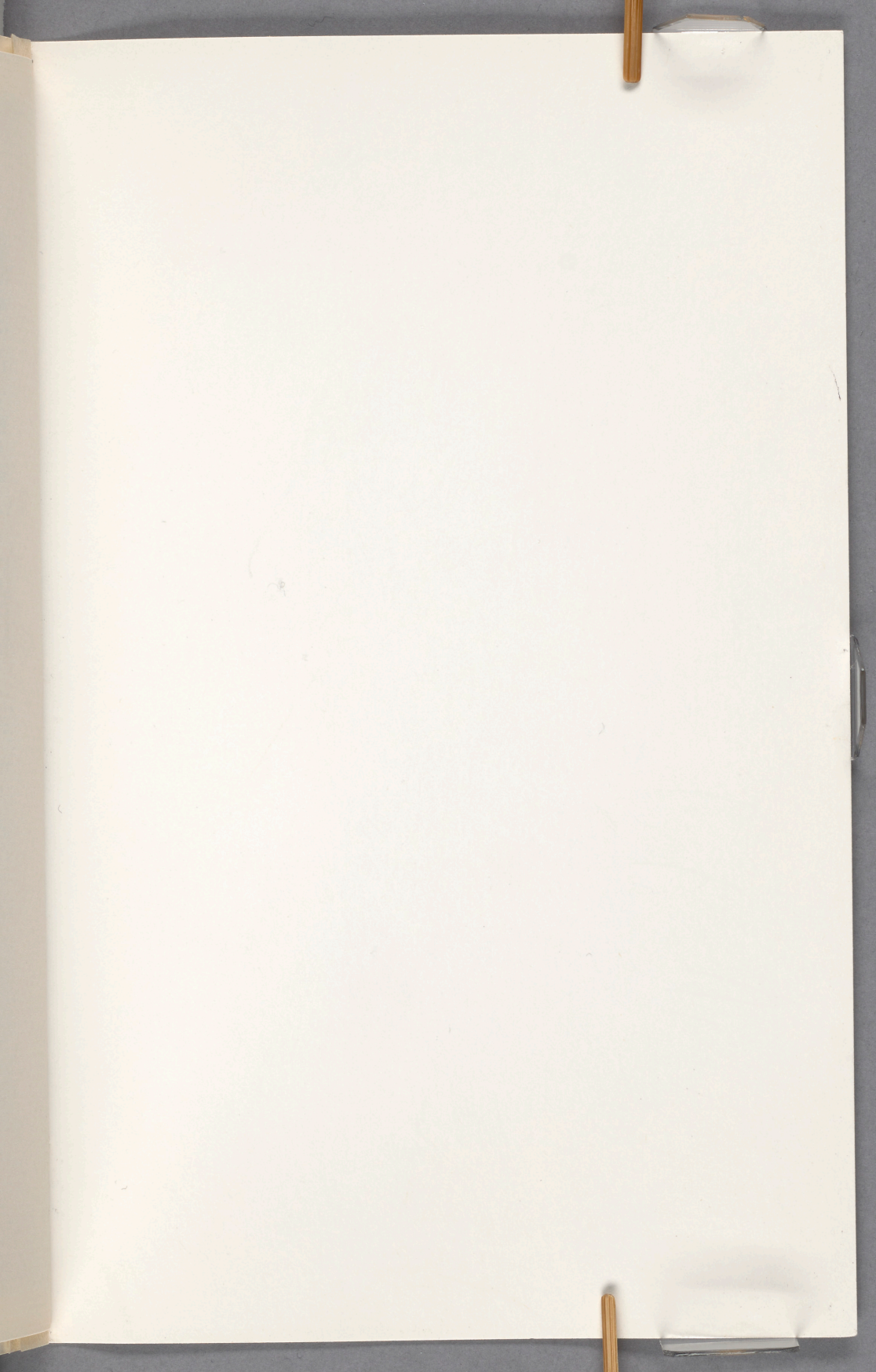
egna byror, och måste till och med af en god
vän låna sig 12 Daler för undantagande
af min hustrus företräderska i hans hjerta,
hvilket, att döma af von Lufswens yttre
kroppsbbyggnad, hufvudet icke ens undantager,
troligen utgör en wäldig klump.

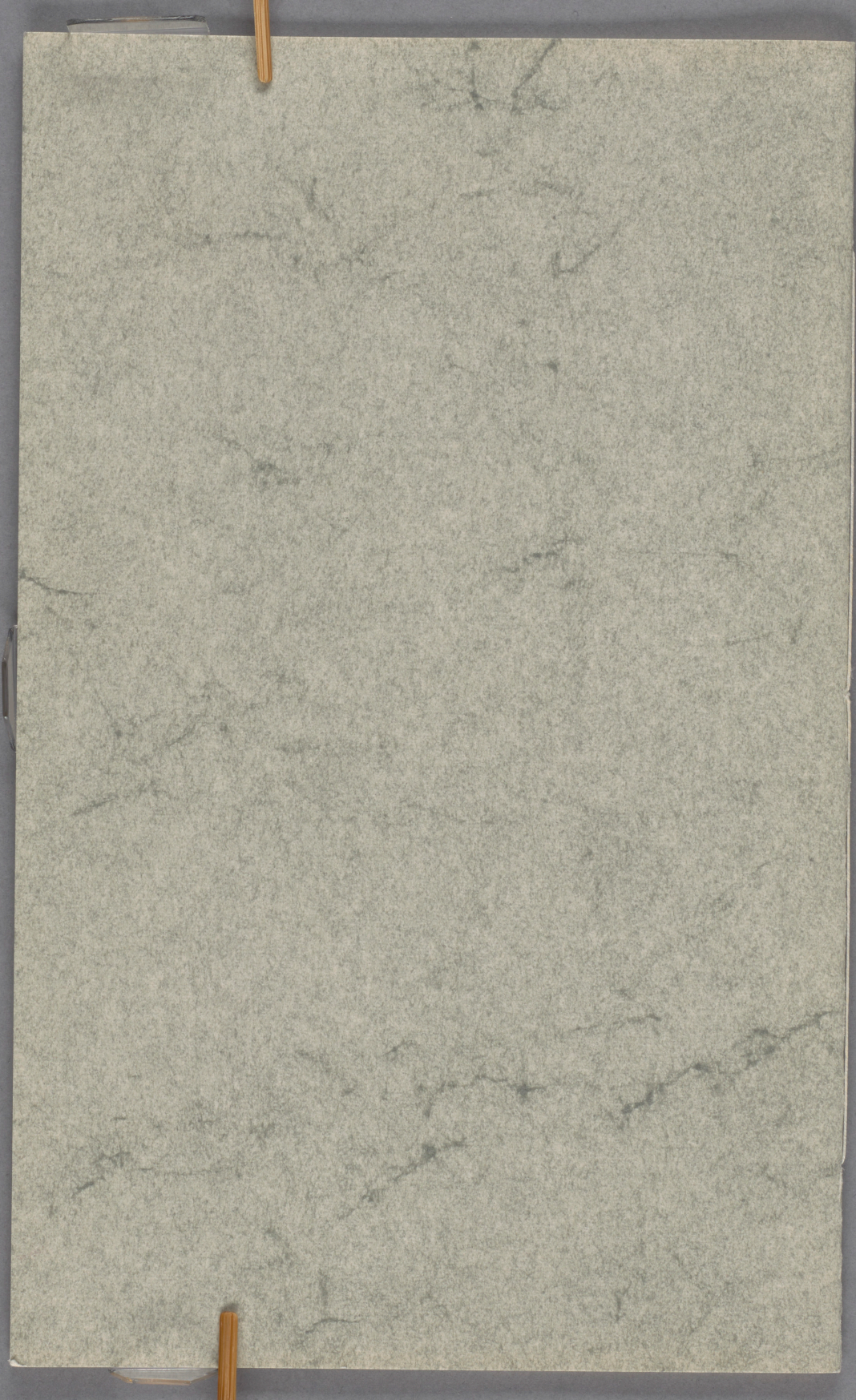
Wännerna åtskiljdes derpå, med öfwer-
enskommelse att en annan gång fortsatta sam-
talet, derwid Smeden forklarade att det då
blefwe hans tour att berätta sina öden.

Pris: 2 Skillingar banco.

STÄLLNINGAR

och förhållanden i Kråkwinkel

Smedens berättelse

Häftet. 2

Sv. Saml.

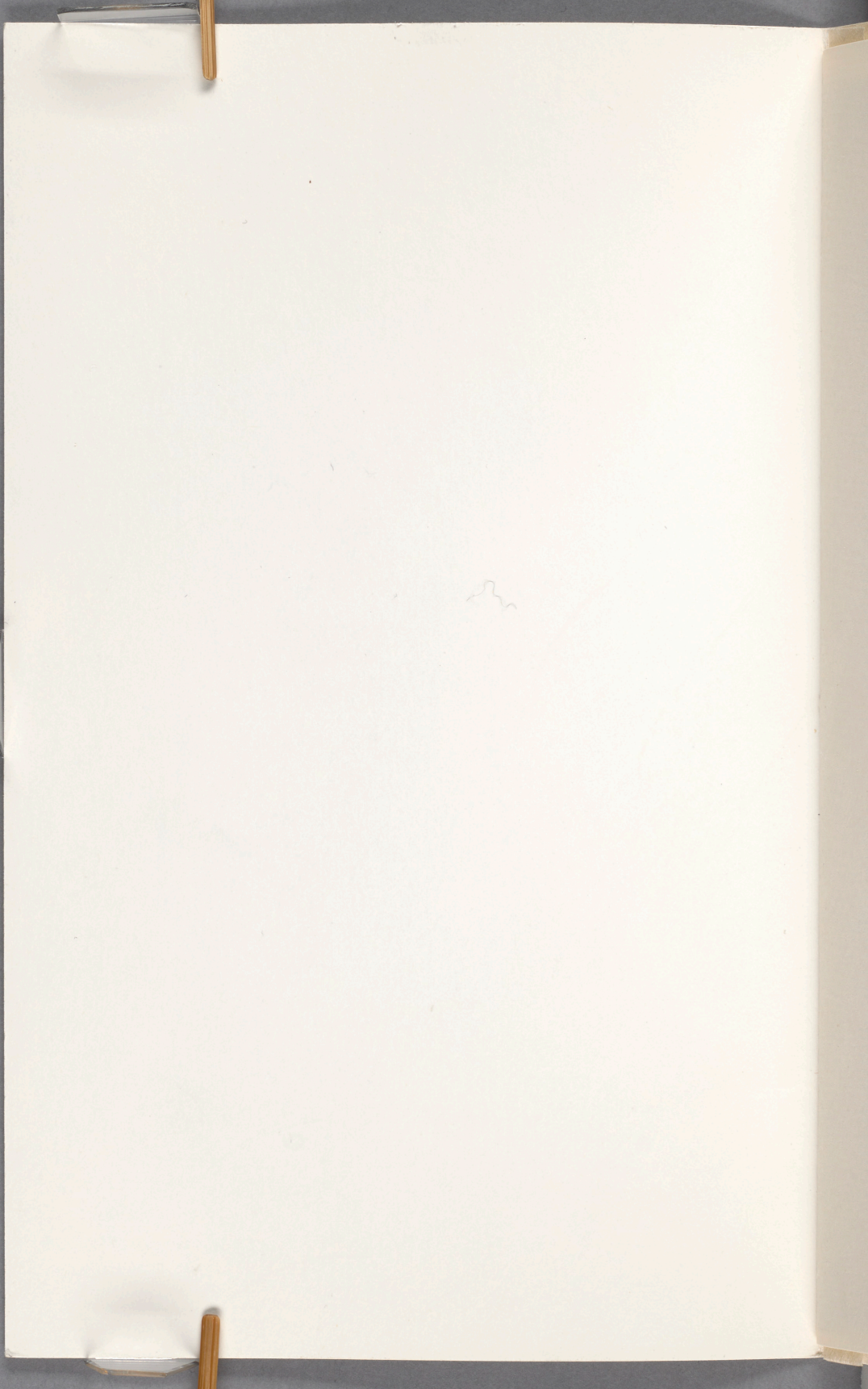
Polit.

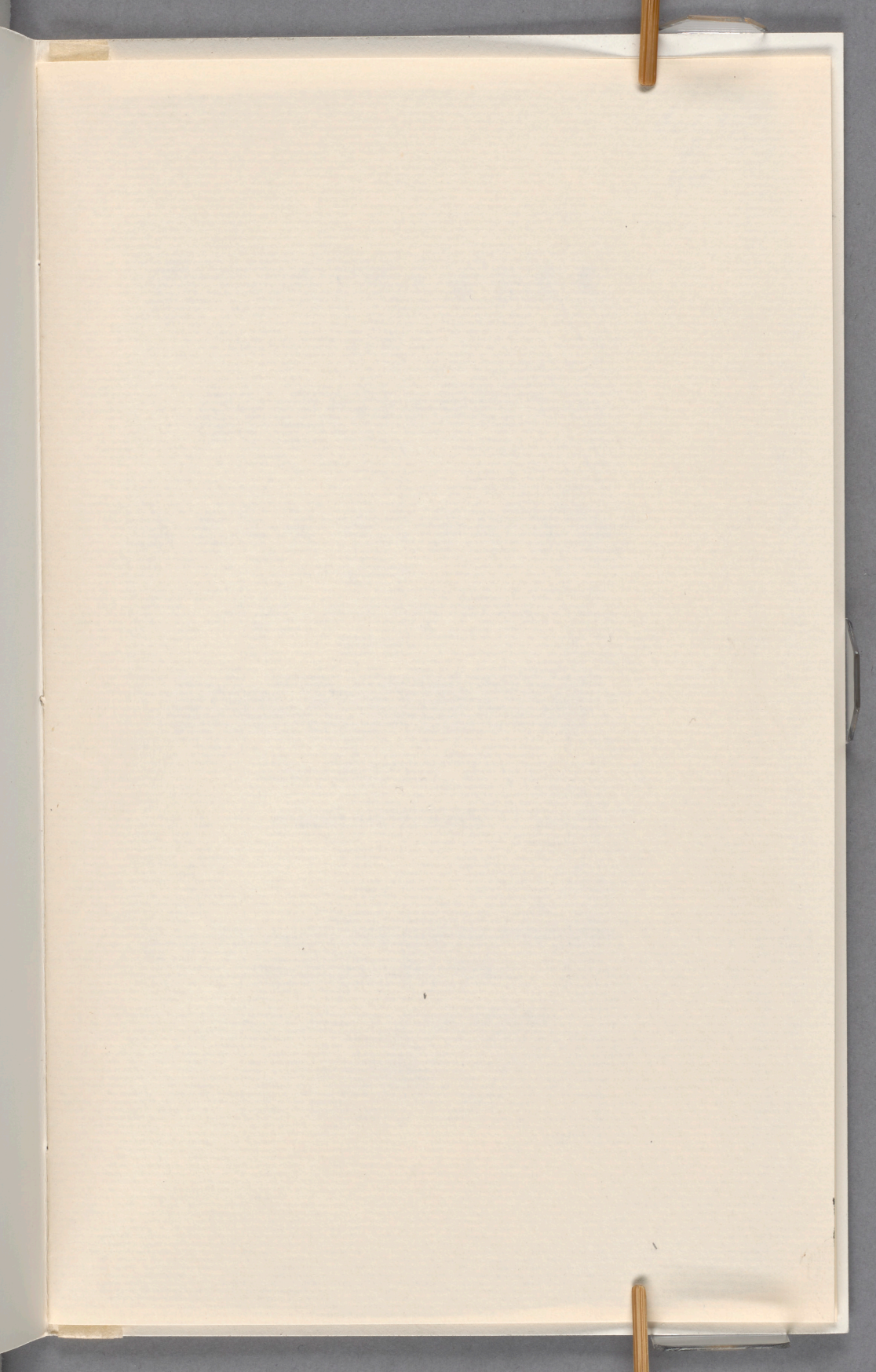
Sv.

(B.P.)

1846

Ex. A

Ex. 1

Ex. A.

Polit.
S.
100

Ställningar

och

Förhållanden

I

KRÅKWINKEL

Andra ston.

SMEDENS

berättelse.

ESKILSTUNA.

TRYCKT HOS P. LARSSON.

1846.

F ö r o r d.

Då första häftet af denna Skrift utgafs, war icke meningens att den skulle fortsättas annorlunda än genom en kort resumé af en eller annan tilldragelse i "Kråkwinkel"; men, sedan flera personer inblandats i berättelsen och utvecklingen möjligen komma att se i mera romantisk stil, än hwad som i början war affedt, så torde en fortsättning, om icke författad med den förmåga, som egnar och anstår en skribent af hwad ordning, som helst af våra kända författare, likafullt för sitt systemål, få så något afseende. Att skriften "Ställningar och Förhållanden i Kråkwinkel" är, utan betyget öfwerseende, underkastad en strängare kritik wet författaren allt för väl på förhand; men den underordnade siffrer torde kunna ursäktas om han, genom owana på denna bana, skulle kunna rättwisligen tillwita sig fel i den logiska sammanhållningen. Författaren önskar och förmodar att skriften, sådan den nu är eller det som deraf framdeles må blifwa, måtte tjena endast till utkast för en bättre förmåga att deraf göra någon måtning, som till moraliskt syfte och helhet må lända till lastens och sjelfwåldets framdragande i behörig dager. — En roman utan kärlek torde desutom wara något olämplig. Med förbigående af det grof-korniga i denna wäg, som i första häftet blifwit framdraget, har man förjt för att någon kärleksintrig i passande stil och ibland den klaf författaren börjat sitt opus, må kunna tillwägabringas, hwar till anledning redan förut blifwit gifwen; men läsaren torde ursägta att Lafontines eller någon annan sentimentäl romanförfattares idéer härwid icke komma att tagas till mönster; utan blir deremot de hwardagliga förhållanderne inom handwerkstälken tagna till grund, likasom Pehr Thomansons måtningar, fastän med öfwerläggen förmåga, inam bondeståndet.

Skulle någon wilja tillämpa den berömda forntida målarens uttrände i fråga här om — "ne sutor ultra crepidam", så får författaren äfwen dermed hålla till godo, såsom icke åsystande framtagandet af något mästerwert, utan i all ensald beskriwa den nakna werkligheten i åtskilliga lifwets skiften.

Rlockans ljud kallade till aftonbön och man såg Stadens manliga och qvinliga befolkning andäktigt wandra framåt till templet, då och då uppehållande sig wid någon Nicolai bild, alla Ryssars skyddshegon, himlande och korsande sig i sin råa fanatism. Kyrkan, utgör en euda stor salong med pelarader, utan några sittplatser, emedan grekiska religionen icke tillåter sittning, endast knäfallande på flåta golswet wid wiså tillfällen, som dels ritualen bestämmer och dels beroende på åhörarnes mer eller mindre behof af att bedja. De materiella intressena utgöra ryssa hopens förnämsta bewefelsegrund till andakt, emedan den högtidligt inspirerande känslan mindre kommer i fråga eller hibringandet deraf ens öfwerensstämmande med ryssa politiken, som fordrar blind tro efter stadgade dogmer och blind lydnad för Kejsaren samt de af honom tillsatta högre och lägre tyranner.

Efter att hafwa betraktat folkwimlet utom och till en del inom kyrkan, så mycket den till sina dimensioner icke ringa porten medgaf, nedsatte sig en man på hwilbänken wid den bekanta pumpfällan, derwid tydligt rödsjande att han war en annan trosförvant. En ryss undersåte hörande till grekiska kyrkan, wägar icke taga plats utan för templet under påstående gudstjenst eller bön. Läsaren torde redan hafwa gifat att wår Mednich war anländ till stället. Man fick kort derpå se Smeden, åtföljd af en obekant person, af ett utseende af godhet och nedslagenhet, som wittnade derom att han genomgått många kanhända oförsjenta swåra öden och försafelser.

Efter den ömsesidiga helsningen, presenterades Smeden Långberg från Kråkwinkel, hwilken dagen förut anländt till Novogorod samt, efter wilstandet på Herberget öfwer natten, erhållit kondition hos samma wästare, som wår förut bekanta Sued, hwars namn war Hanmarman, konditionerade.

Mednichen tackade för det nöje Hammarman gjort honom, derutinnan att han i sällskap medtagit en person, som så nyligen anländt från hans hemort och troligen derifrån medförde färsta nybeter, fastän förmodande att dessa wore mindre behagliga, efter hvad han sielf erfarit och fremlingens yttre tillkännagaf.

"Enligt gårdagens öfverenskomnelse" uttrade Hammarman "tillhör det mig att afbördas min skuld, medelst berättande af mina äfventyr, men som alla handverksgefäller nära nog hafwa enahanda öden att genomgå på detta lifwets stråt, wore en widsträckt berättelse om mina, endast att uppgepa hvad hela werlden wet förut såsom att man blir infast i läran får mycket stryf af mästaren och gefällerna, får förmånen att utan ersättning löpa deras ärenden och göra pigtjenster åt frun, efter utståndna läroår, blifwa en rättssakens gefäll, efter att hafwa uppoffrat på sina förra plågoandar, som nu mera kallas kamrater, hvad man kunnat sammanstypa, gifwa sig ut på resor med wandringsstafwen i hand och bindeln på ryggen, genom betlande på prestgårdar och andra herregårdar förskaffa sig ett det tarrligaste dagligt bröd och många goda råd och förmaningar, endelligen erhålla konditionen hos någon mästare, som drifwer större rörelse och då först få inlära det handwerk, hwaråt man egnat sig, efter någon tid blifwa befragtad till någon enka i en mindre stad, drifwa rörelsen under namn heder och wärdighet af werkgefäll, erhålla ättilliga wintar derom att man icke är ogerna sebb, förstå winten och göra giftermåls-förslag med enkan lägga in till Magistraten att blifwa sin egen, emedan mästare-anken anser under sin wärdighet att nedlåta sig till äfta förening med gefällen, emottaga snäsor och otidigheter af stora illa uppoffrade slufbarn, estertänkliga tillrättwärdningar af sin fara hälf, taga sin skada igen på "nobis" få förmaningar af Pastor samt Borgmästare och Råd, till följd af busstruns många både billiga och icke billiga slagomål och, sedan den busliga trefnaden tagit fullkomligt slut, utan att nå

gon egentlig skulhet egt rum, med undantag af sjeftwa friareweckorna, då man en eller annan gång får "spanat med ägg" eller dyligt, deriute någon extra sup eller toddy, utan de andra arbetarnes weckaf, återtaga de i en sträwård besittliga slafwen och bindeln, aflägsna sig utan afsked från husstru och barn och böra sin bana å nwo såsom wandrande gesäll; se det är i kortbet sela min och många mina lemnlikars historia! En mindre wuntlig episod under min färd torde dock mera intressera än den nu af mig gjorda sanningsenliga fastän triviala skildringen öfwer mina lefnadsomständigheter. Måland länder och städer jag genomwandrat, höra äfwen Kråkwinkel till antalet. Jag anlände dit sent en söndagsafton sömnamtid. Den starka hettan twang mig att hwila om dagarne och fortsätta min wandring nattetid och ödet fogade så att jag som sagt är kom sent till Kråkwinkel, hwilken stad jag ännude genomwandra under nattens swalka. Några famnar från porten hwarigenom jag hade för afsigt att utgå, anropades jag af en befalande röst att göra halt, derpå närmade sig twenne manspersoner, hwaraf den kortare med myndig ton tillfrågade mig, hwad jag egde för rätt att drifwa på gatan så sent, hwarpå jag berättade anledningen. Då uttrades af talaren att inga sähundar hade rätt att gå på gatan så sent, derpå jag i min enfald swarade, att efter hwad jag trodde mig finna, wore detta förbud redan öfwerträdt. Då skrefs åt mig "du är full karl och skall genast arresteras." Häröfwer blef jag ganstka förbluffad, då jag wiste mig på flera dagar icke förtärt bränwin eller annan spirituosa, såsom under den årstiden, en högtidsdryck i allmogens byddor och bannlyst från en wandrande gesälls torra och dunniga läppar, derest icke någon gästgiffware eller gästgiffwerska får se mynnet på skattepenning, då waran af gunst och nåde samt åtskilliga förnärmande ytranden och undanstaffande af framt meliggande lösa effekter möjligen kan wara tillgänglig. Sagt och gjort, jag återfördes till ett litet hus, som kallades Rådhuset och blef der inwärrad jemte 3 andra personer till följande dag middags tiden,

hungrig och trött som jag war, utan att ens erhålla en drick watten till förfriskning."

Härwid föllo Mednichen och Tångberg Hammarman i talet samt så godt som på en gång inslämte deruti att om och Hammarman icke nämnt Kråkwinkel, wore berättelsen så lika med de dagliga tilldragelserna derstädes, att hwilkendera som helst utaf dem tilltrorde sig göra författningen af berättelsen, dock önskade begge det Hammarman måtte fortsätta densamma, oaktadt utgången troddes wara temmeligen gifwen.

"Såe så alldeles mina wänner" inföll Hammarman. "Så Kråkwinkel tilldrager sig åtskilligt, som knappast nog har sin like i sjelfwa det land wi nu wissas; ty om och ryssa undersåter allt som oftast så göra bekantkap med knutpiskan, äro fremlingar dock mer fredade ifrån dylikt, utan, wid föreförmående mistänka om politiska förseelser, förpassas antingen till sitt hemland eller Siberien." "Dansedt både hungrig och törstig hade jag swårt att hålla mig från löje då jag fästade ögonen på det tribunal, inför hwilket jag stod till rätta, fastän af hwad jag någon stund förut warit wittne till, jag icke war så spynnerligen till mods. Oaktadt de ifrån mig tagna papperen tillräckligt upplyste hwem jag war samt att jag war i rätta ärenden stadd, fick jag dock undergå en, som jag tro-, ransakning, som tycktes icke så mycket affe redogörelse för mina lefnadsförhållanden, som icke mer att så min berättelse interfolierad med de pöbelaktigaste skällsord och gemenaste tillwitelser, såsom att jag hade för affigt att stjåla på min sena wandring med flere ohyggligheter, swordomar o. d. Följden blef att jag dömdes att böta för fylleri m. m. samt i brist af böter afstraffas med watten och bröd. Såsom första gången häktad i min lifstid, tyckte jag det wara allt för tråttigt att längre förblifwa i denna situation, utan afhände mig så många persedlar af wärde som jag hade qwar från bättre tider, och ledsgades derpå ut genom samma stadsport jag warit så nära, då jag uppfångades af min nya bekantkap, glad att hafwa sluppit för så godt löp."

Likafom innebyggarna i alla bergstrakter såsom
Schweitzare, Normän och i höglandet boende Swen-
skar m. fl. längta till sina fjell eller med förkärlek
fästa sig wid hwarje omsländighet, den må wara ond
eller god som rörer deras hemland, intogos Medni-
chen och Långström af sådane hänförande känslor
wid berättelsen om sitt hem samt dess ställningar och
förhållanden, att de, tvärt emot sina förut wisade
nedslagna lynnen, blefwo helt warma om hjertat
och tackade Hamnarman mycket förbindligt för det
nöje han beredt dem genom en så santt stillbring
af hembygden, fastän endast hållande sig wid den
krimella auktoriteten, hvars egna e imina dock så
passera tullfritt. — Mednichen påminde dock att
Hamnarman förglömt berättat orsakerna till det löje,
hwartill han hänfördes wid första anblicken af kri-
minatribunatets medlemmar. — Detta sade han sig
änna spara på till nästa möte, emedan han nu tog
för afgjordt att de flere gånger skulle sammanträffa
och det nu wore långt lidit på aftonen; men, oak-
tadt för tillfället icke disponerad att framställa detta
på ett tillfredsställande sätt, kunde han dock icke mot-
stå de andras enträgna böner, utan ämnade återta-
ga berättelsen om de iakttagelser han för tillfället
war i stånd att göra, då helt oförmodadt en sjerde
person stöt sig till sällskapet, bärande en korg på
hufwudet, innehållande flera flaskor, som hwar för
sig war försedd utan på forken med ett stort sigill
med en tvåhöfudad släkt örnn, uppbärande en Kejsare-
krona. Wid åsynen af sådan granlåt skulle en öin-
wigd wara benågen att tro, det flaskornas liquida
innehåll hade något aromatiskt att bjuda på; men
detta är dock icke händelsen, utan består detta flui-
dum af ett illa luktande och smakande sinkelt s. k.
bränwin, hållande tre grader under den berömda
jästbruggaren Dr Gumbiners bränwinsprofwares
nollgrad. I brist på annat fick dock detta passera,
emedan Rykska regeringen i sin faderliga omwårdnad
för sina trogna underfåter, och förkärlek för den
wälgörande homöopathiens goda verkningar likt
Hrr Vincent Pritznitz, Aurell och Wieselgren
m. fl. för wattnet, icke tillåter förtärande af sars

fare bryder, begäro sig wännerne till Medicinens
hemvist, såsom närmast beläget, för att under lä-
skandet af sina gonnar, afhöra beskrifningen på
ledamöternes uti Kräfwindets Kommunal-tribunal ut-
seende och Åtbörder wid ransäkningen och affägsande
af domen, som rörde en främmande fredlig wandra-
res fullkomliga plundring ex officio.

Intommen i Medicinens wiserligen tarliga bo-
stad och efter hwar sin klunk's insagande som, lika-
som efter öfwerenskomnelse, skedde under grimacer,
återtog Hammarman ordet. "Som ni torde min-
nas mina wänner så hade jag till sällskap tre an-
dra olycksfämrater, af hwilka jag till en början be-
handlades mindre grantaga, likasom jag med wåld
welat intränga på deras mindre afundswärda om-
råde, men som tiden senlar allt, uppskod kort derpå
en inbördes harmonie, synnerligast sedan tre stäm-
mor (snarkningar förmerade ett trio, som troligen
förväntades till minn's quartett sedan jag hunnit in-
somna; jag yttrar detta "troligen" emedan jag af
min kära häst rätt ofta så uppbära starpa knuffar
i ryggen och sidor, för det jag skall hafwa mycken
fallenhet för uppsförande af åtskillig nattlig musif sedan
jag wäl hunnit insomna.

Wid uppsatnandet dagen derpå woro mina
olycksfämrater stillare samt började räkna efter huru
mycket den eller den skulle pligta eller huru många
prygel den eller den hade att wänta sig m. m. Un-
gefärligen middagstiden ringdes i en flocka och upp-
söre torget antom en, hållande emellan 13 å 14
kwarter, dock icke efter samma beräkning, som wid
mätningar på Hofwa marknad, utan med strecket
sträckt ifrån hieskan till fotabjället. Mannens stä-
pande gång yttre hållning och utseende uttryckte en
ytterlig grad af råhet, som på närmare håll gaf
sig ännu mera tillkänna. Af den dnuwa wörds-
nad hwarmed han dock hälsades, som från hans si-
da återgåldades med ett förakt och liknöjdhet, som
sillika hade utseende af en sorts lättja, tillkännagif-
wande ungefärligen att han för detta besvär inte
hade någon ersättning, anade jag latt detta ändå

var sielfwa Borgmästaren. I medwetandet af min
ofkuld och i förhoppning att efter en af mig inför-
Nåttan gifwen förklaring, jag nödwändigt skulle fri-
kännas från ansvar och mina wederdelomän få un-
gälla sitt tilltag, förföll dock detta hopp helt och hål-
let, då en bland menigheten högljudt tilltalades, der-
wid den långa mannen tillika röjde i sin blick och
grin någonting infernaliskt, men tillika lösligt, isyn-
nerhet som hans stämma af ungefärligen lika miss-
lyd, som ett illa stämdt instrument, derjemte inja-
gade en ofriwilling fruktan för utgången af min sak,
som erhöill ett grundadt stöd då någon stund efteråt
bonumar och lås dånade och gnistlade och en af mina
olycksfämrater kallades inför rätta. Några minuter
derefter hördes tybliga slag och ett jämrande låte,
som gifwo mina ännu quarwarande fämrater an-
ledning yttra att den syndaren nu finge sina wisa rapp."

"Säg kunde derwid icke underlåta yttra min
tänka, att det ändå kunde wåra lifaså godt att wa-
ra helt och hållet utan rättwisa, som ega en dylik
hwarmad Arkwinkeln wore försedd, då det går så
der handgripligt och hästigt tillwäga ifrån domens
astunnande till straffets werksällande."

"Då yttrade någon af de innewarande, warnan-
de, att det wore bäst jag hölle inne med sådant
prat, ty wäggarne hafwa öron och der i staden fun-
nos så många "Spyrlingar," som berättade både
sanning och osanning, att en god tid af Borgmä-
starens tid upptoges för afhörande af diverse squal-
ler; och då någon på detta sätt blifwer föremål för
hans misshag kunde denna någon wåra säker på
att få mycket stryf eller blifwa "utäten," till och med
wisstas att en wif handlande inom staden blifwit
stryft inne i fängelsset, fastän det skulle gå och gälla
för, att han stryft sig sielf, med flera dylika upp-
byggliga saker. — Såsom troligen ansedd som bäst,
gömdes jag till sist lifasom fruntiuwen göra med
truinssä; men touren kom dock sent omfider till inig
och jag inställdes inför rätta, som jag förut nämnt,
och återstår icke mer än öfwerläggningen om beslutet

rörande mig, som företogs i min närvaro sålunda: att jag varit full af ston förut wore så mycket mera säkert, som de personer som antastat mig måste wara tillförlitliga bewis, och det wore heller inte rådligt att fälla dessa till böter för skällsord, ty wid sådant förhållande eller mistro till deras utsago, kunde polistypelsen riffera bibehållandet af behörig respekt, som är så nödwändig wid styrandet af "paket", dertill allt några fringsittande äldre personer, grånande och med hufvudena på sne, iakande biföll, och derwid blef det, resten weten &c."

Swad som mest förorsakade mitt löse i bedröfwelsen, då man dock haft mer orsak att gråta, war att domstolen och proceduren utgjorde en fullkomlig parodi (så wida, som detta ord kan tillämpas på en domstol, som tyckes handla så profiskt, men då dikten i synnerhet spelar hufvudrollen, torde det för tillfället få passera) på domstolar och rättegångsfätt i allmänhet, såsom t. ex. en ordförande, hvars tal utgör en serie af swordomar och skällsord och ledamöter, som iaka biföll till allt äfwen det befängaste medelst minnens uppdragande till öronen; dock måste jag erkänna att der satt en gråhårdsman, som hwarfen iakade eller nekade; men någonting tycktes utwisa att hans tanka war, ungefärligen denna, nog fitter jag här men om jag reserverat mig, så får jag bara snäser, och min öfwertygelse kommer icke att blifwa gällande des mer för det.

"Då jag wandrade längre ankome jag till en större stad, hwarest jag någon tid arbetade, och under tiden fick jag tillfälle affriswa en dramatisk framställning i en aft, kallad Audiensen, författadt af Mauritz Cramær, hwilken jag, i sammanhang med min berättelse, will uppläsa för er mina wänner.

Audiensen.

Dramatisk föreställning i en aft.

Personerna:

- En Konung.
- Hans Kammarherre.
- En Polishöfding.

Ronungen.

(Allena; under det han sak-
brutet vandrar fram och till-
baka öfwer golfwet.)

Knappt ser jag mig i Kungaborgen åter,
Med, utaf folkets kärlek, bergad föröd;
Hört jublet ifrån trogne undersåter,
Som gjort mig djupt i själ och hierta rörd:
För'n man med galla mig kredensa låter —
Jag ser min frommaste idé förstörd. — —
O, Kungars Ronung! tung är hvarje krona,
Fastän man blott vill älska och försona!

Jag ser hur wäldet sina factlor tänder,
Hur hatet spänner sina trädar ut, —
Hur hämdens klubba, föröd af lagens händer,
Dimverlar stötar med förfätets spjut;
Hur individen midt i Christna länder,
Dwärdigt krossas. — We, ett sådant slut!
Will man mitt wälspråk få begripa?
Stå' sunätpranner landets lagar skipa?

O nej! — Så hörs det Rättas gudom swara.
Du Gifte Carl! min Spiras förebild,
Med ädelmod Du kunde stränghet para, —
Säg, är det wist att endast wåra mild?
Bör man mot lagens wäktare wäl swara
Den wakt, som af dem sielfwa blifwit spilld?
Skall folket älska mig om jag förlåter
Swart öfwerdåd af sielfwiska despoter!

Kammareherren.

(Inträder förfigtigt.)

Erz Majestät! . . . Förlåt! . . . jag ödmjukt frågar:
Polisens Höfding, Mästare och Råd,

I underdånighet bönsölla wägar
Om en audiens! — Bewiljas denna nåd?
Hans hierta blott af nit och trohet lågar, —
Med eftertryck han näpser hwarje dåd;
Han börjar nu utså sitt ordningsfåde . . .

Konungen.

Wälan, lät honom strart få företräde!

(Polishöfdingen som insläppes, bugar sig
ödmjukt, stannande wid dörren.)

Konungen.

(Med skärpa i tonen.)

Wälkommen Höfding! Bittert jag beftagar,
Att tillfredsställd ej kunna helsa er:
Ett echo från mitt folk, har dessa dagar
Busumat ut det missbruk som här sker;
Ni trotsar ej allenast Rikets lagar,
Ni spänner myndighetens sträng än mer;
Min Konungsliga wilsa ohörd lemnas, —
Och låga wägar går ni för att hämnas.

Polishöfdingen.

Om nåd, Ers Majestät! En Embetsbroder
Förledde mig att kroska en pygmé . . .

Konungen.

(Infallande.)

Ifrån den stund jag antog statens roder,
Jag wille alla frid och ynnest ge, —
Dess frukter blifwa må de ärestoder,
Som efterwerlden på min grift skall se,
Jag önskar rätt utdela — sanning pröfwa,
Men äfwen menstlighet och mildhet öfwa.

Polishöfdingen.

Min Konung! Mildhet ej mot "paket" duger;
Nå stränghet blott och straff bli deras spis!
Man tålmodets fista droppa suger
Ur mig, som mäslare för sta'ns polis.
Och denna flok som djerft med penna liuger,
Som grymt affspeglar oss i hvarse fris!
Nå, vresens gift, det smakar icke honung, —
O, värdes det besinna, Alda Konung!

Konungen.

Det war alltså ett verk utaf passionen,
Att ni er kände för skandalen ständ:
Då ni utaf den hatade personen
Utkräde en er så omärdig hämnad! . . .
Sy, Höfding! . . . Något låg der uti tonen —
En anda som war både rå och ständ,
När menskan sig med werlden tror försonad,
Dör hon för tigers grymhet och bli skonad.

Polishöfdingen.

(Faller på ett knä.)

Förlåtelse! Ers Majestät, jag beder!
Det war min Underhöfvidsmans komplott!
Jag bot och bättring dagligen bereder —
Ithj, jag näpser våra egna brott;
Jag inför tuft ihland polisens leder:
Jag suspenderar både stort och smått.
Allt nog: jag will min gamla ordning sluta,
Om blott, Ers Majestät, jag nåd får njuta!

Konungen.

Stig upp! Ej knäfall hjälper hwad ni felats
Vi leswa ej i något slafwiskt land.
Min nåd och ynneft har jag Er tilldelat;

Jag gaf Er tjenst och stjerna i emte hand.

Polisens styrelse jag dermed wetat

Förtro uti en stark och duglig hand,

Men ej i den, som trosfar mig och lagen.

Farväl! . . . Audiensen slutad är för dagen!

(Konungen går till sina inre rum.

Polishöfdingen afträder.)

"Jo det war ju en påsande mätning" utropade Medicinen muntert, "sådant läder bör sådan smörja ha." Af min berättelse förra gången, hwaraf jag nu mera gjort en uppsatts, torde mina wänner finna att jag utgått med många werlande tankar, äfwen den att mörda mig sjelf, i synnerhet wid kändedomen om min hustrus otrohet; men jag kurerades helt behändigt wid läsningen äfwen af ett poem, som jag sedan förwarade och nu i min tour will uppläsa för er:

Den botade Kärleksjukan.

En gång war jag kär som poder —

Oh, det war en bitter tid! —

An, jag smekte ömt mitt "Socker",

An, wi gnabbades derwid.

Hiertat stod allieunt i låga,

Oh när jag ej henne såg:

Qwalde mig en fastlig plåga,

Som förslappade min håg.

Hon förblef och war mitt allt;

Jag af luttet kärlek swallt,

Släkte törsten blott med watten,

Oh låg waken hela natten.

Gud wet, hur jag kunde brinna —

Gå och sucka lift en drul

För en sådan hjertlös qwinna,

Som war både tvär och ful.
Stor till werten som en skuta,
Munnen oförswarligt bred,
Gnällig som en sprucken luta: —
War hon ofta fan så led! —
Sfwer sjukdom dagligt pip;
Stundom stratt och stundom "lip", —
Bäst jag uppe war i tjödret:
Retade jag huns humöret.

Kärleken är blind, den token —
Det är ju en wälfärd sak!
Har man nappat först på froken:
Är man som ett lamm så spak!
Jag, i min förhusning, glömd
Hwarje fel och hwarje nyt;
För att älskad bli — jag tömde
Mången bitter pröfwodryk; —
Men till slut bar det åt fogs:
Jag förfärligen bedrog, —
Och åt hennes skämt — det platta
Squallersystrarna hörs skratta.
Nu, jag — i förtwiflan fallen —
Tänkte dränka mig förwift;
Sielfmord är den gamla trallen
Uti hwarje älsfogstwiß.
Men jag började besinna:
Bättre är en dosß gift, —
Kanske hennes tår skall rinna
Någon gång uppå min grift.
Straxt beställes arsenik —

Sag vill bli, partout, ett lif!
Pulfret slogs i wattenglaset,
Derpå tömde jag kalaset.

På min bädd jag nu mig wände,
Loftte rummet gick omkring.
Wäst jag låg — nå wäl! — hwad hände?

Jo, — der blef ett satans spring!
"Knipigt" kändes mina plågor,
Choleran jag säkert fått;
Doktorn kom, och gjorde frågor
Blef upplyst, — men smålog blott.

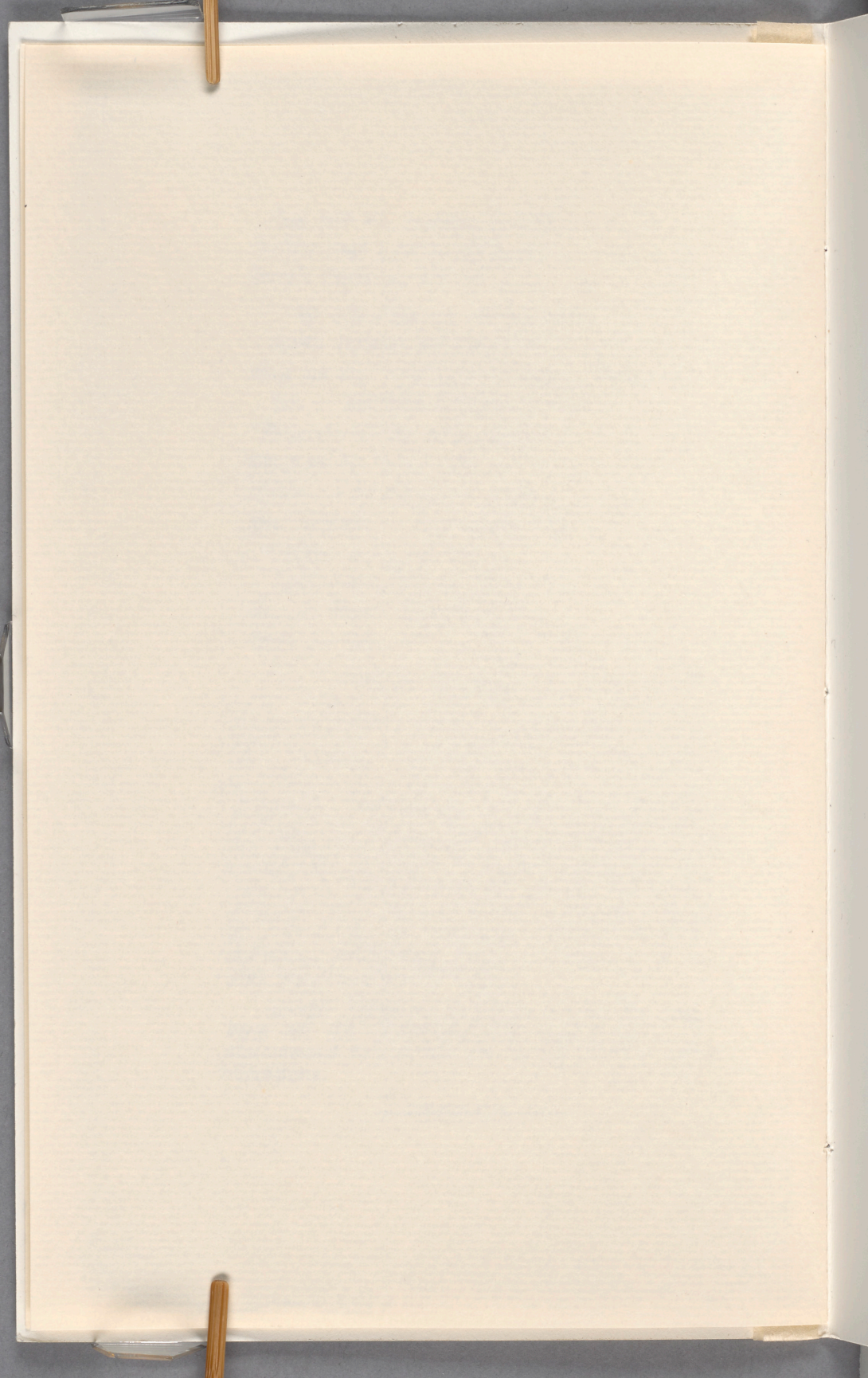
Pulfret präktig werkan haft,
Sag kurerad blef med kraft,
För att slippa bödens marter
Hade jag fått — — — "Kremortarter!"

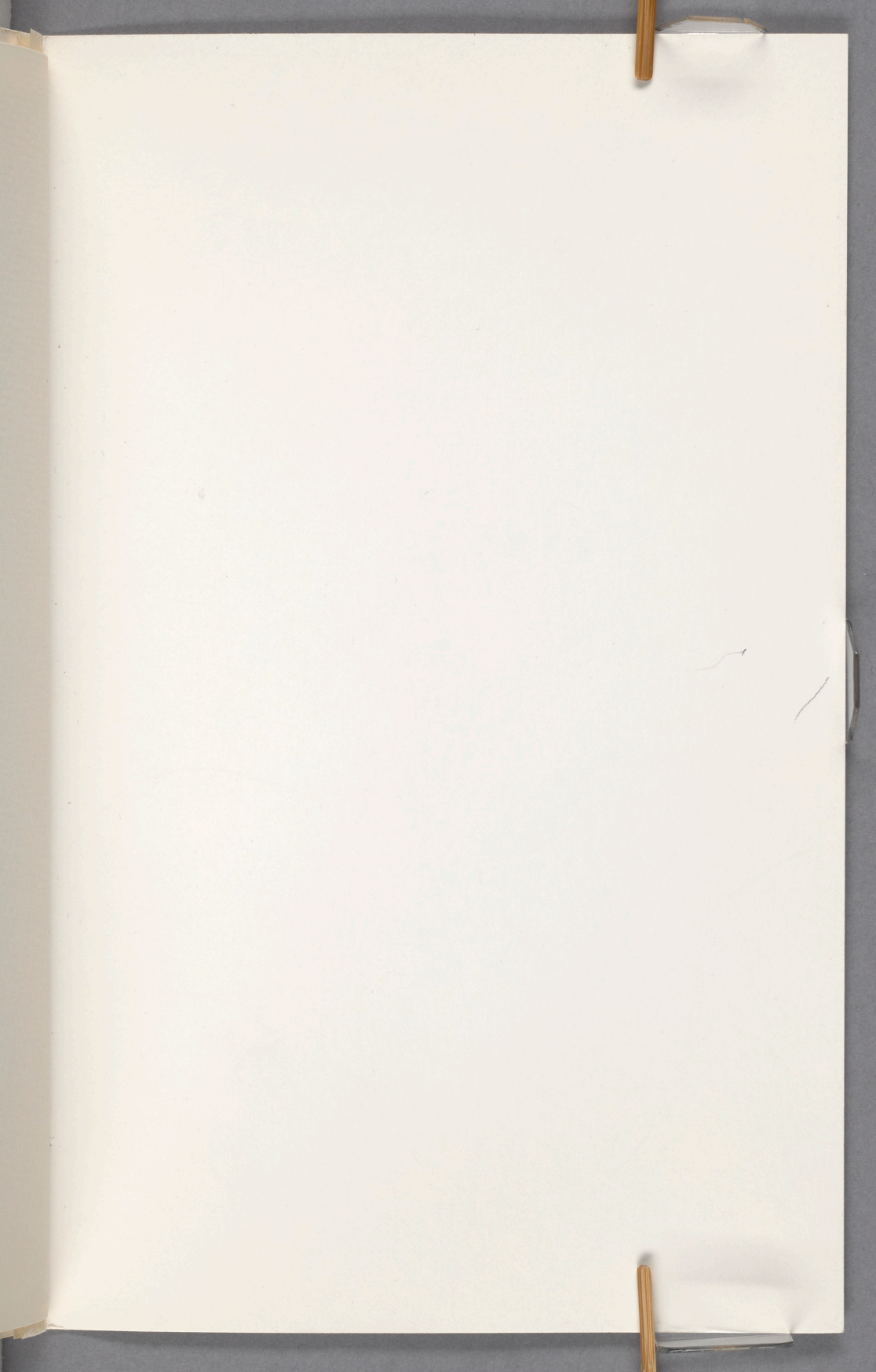
Det församlade wänstapliga triumviratet instämde nu deruti att det wore tid att åtskiljas för aftonen, med öfwerenskomnelse derjemte att, så snart tillfälle medgaf, åter sammanträffa wid pumpkällan, med gemensam framsäld anhållan af de andra, att Långberg, såsom barnfödd och uppfostrad i Kråkwinkel, och kännare af åtskilliga tilldragelser derstädes, måtte göra någon mera detaljerad berättelse öfwer "ställningar och förhållanden" än hwad af dem stedt, hwilket och Långberg lofwade, så wide hans minne medgaf, med tillfännagifwande derjemte att hwad han hade ätt berätta, innehölle mången förunderlig ting, som lemnade ett wide fält till betraktelser, hwartill och volymer erfordrades för att göra beskrifningen fullständig.

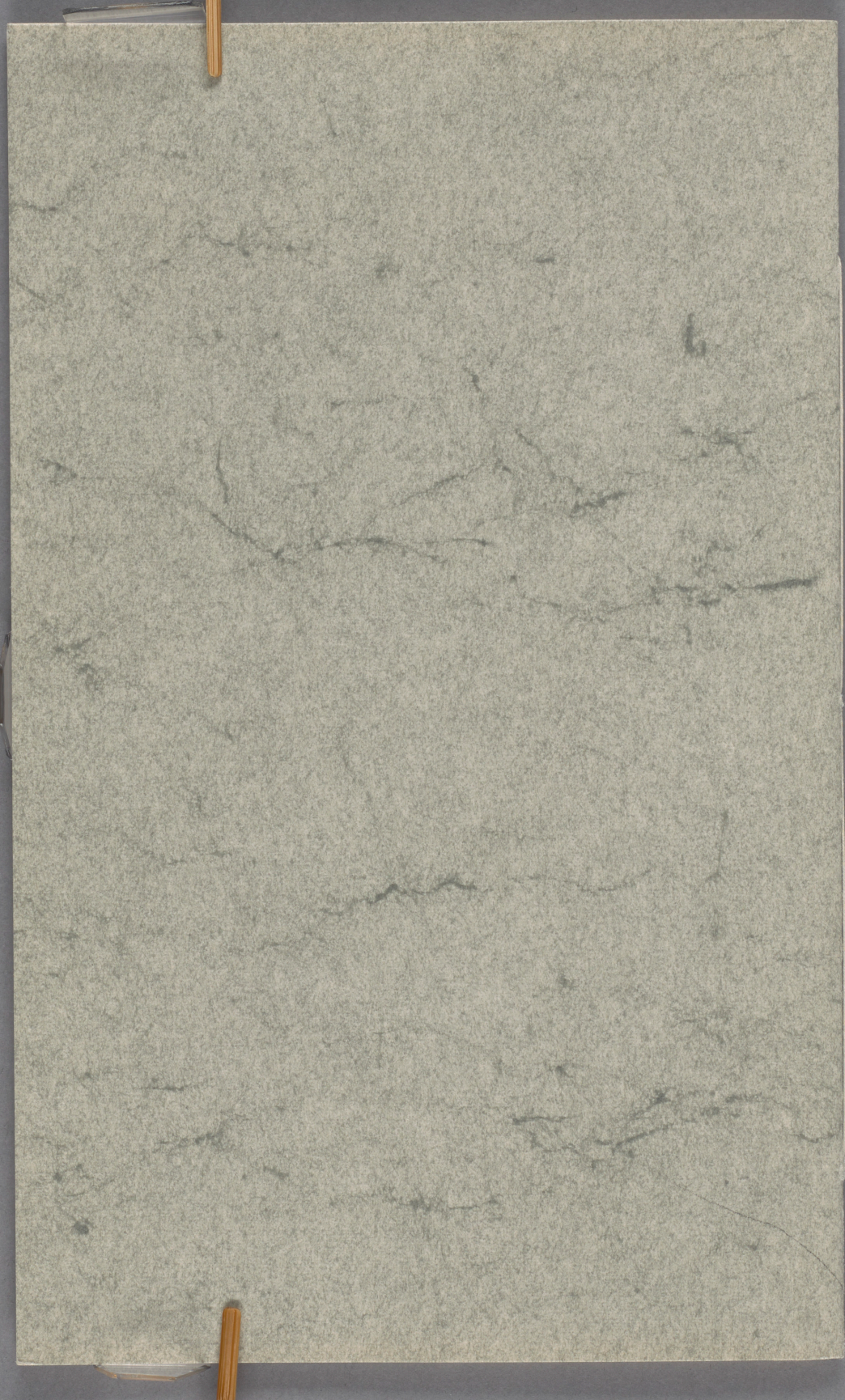
Derpå aflägsnade sig Hamnarman och Långberg, och gick Mednichen i sin ordning till hwila, alleammans belättna med sin på detta sätt tillbragta aftonstund.

dm:
stio:
nart
lan,
dra,
d i
ffer
rät:
wab
widt
iemte
ngen
t be
c att

ling:
lla,
egis

Inches

1

2

3

4

5

6

7

8

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

